Tadeusz Jarawka

Tajemnica wysłanych do Nowego Jorku FDC: bloku nr 11 i znaczków „Bojownicy o wolność i demokrację”.

Jest jeszcze wiele nieznanych faktów dotyczących polskich znaczków produkowanych w szwajcarskiej firmie COURVOISIER S.A. dla Poczty Polskiej. Jakie nielegalne interesy na szkodę poczty i filatelistyki polskiej robiła ta już nie istniejąca firma, opisałem na stronie internetowej phila.pl i w PF nr 7/2018. Na ten temat powtarza się do dzisiaj wiele mitów nie popartych żadnymi wiarygodnymi dokumentami. Dlaczego tak jest, postaram się to krótko wyjaśnić.

il. 1. Awers i rewers FDC z bl. 11 o numerze 00001.

Krążące w świecie filatelistycznym w Polsce i USA informacje, potwierdzają od wielu lat, że wyprodukowanie zn. nr 442-444 (fi 489-491) „Bojownicy o wolność i demokrację” (zwanych dalej "Bojownikami") i bloków nr 11 (zwanych dalej bl. 11) sponsorował

obywatel amerykański pochodzenia polskiego i żydowskiego przy współpracy z Ministerstwem Poczt i Telegrafów w Warszawie (zwanym dalej Min. P. i T.). Ci, którzy w tym „brudnym” interesie brali udział nie byli zainteresowani w ujawnieniu szczegółów, a ślady swojej działalności tak dobrze zatarli, że niemożliwym staje się dotarcie do jakichkolwiek dokumentów świadczącym o tym „geszefcie”.

il. 2. Awers i rewers FDC z bl. 11 o numerze 00489

Istniejące na rynku filatelistycznym listy FDC, potwierdzają będące w obiegu informacje, że ów fundator z USA za sfinansowanie wydania znaczków „Bojowników” i bloków nr 11 zażądał od Min. P. i T. dostarczenia mu 500 sztuk FDC z serią zn. nr 442-444 (fi 489-491) oraz FDC z bl. 11 o numerach od 00001 do 00500 (FDC z bl. 11 z nr. 00001 oraz jednego z ostatnich z nr. 00489 pokazano na il. 1 i 2). FDC z blokami i różnymi kombinacjami tych znaczków były wysyłane przez polskie Min. P. i T., tak jak sobie sponsor zażyczył, zawsze na ten sam adres:

Roal and Co
320 B`way
New York 7 NY

Niestety, do dziś nie udało mi się ustalić, kto lub jaka firma kryje się pod tym adresem.

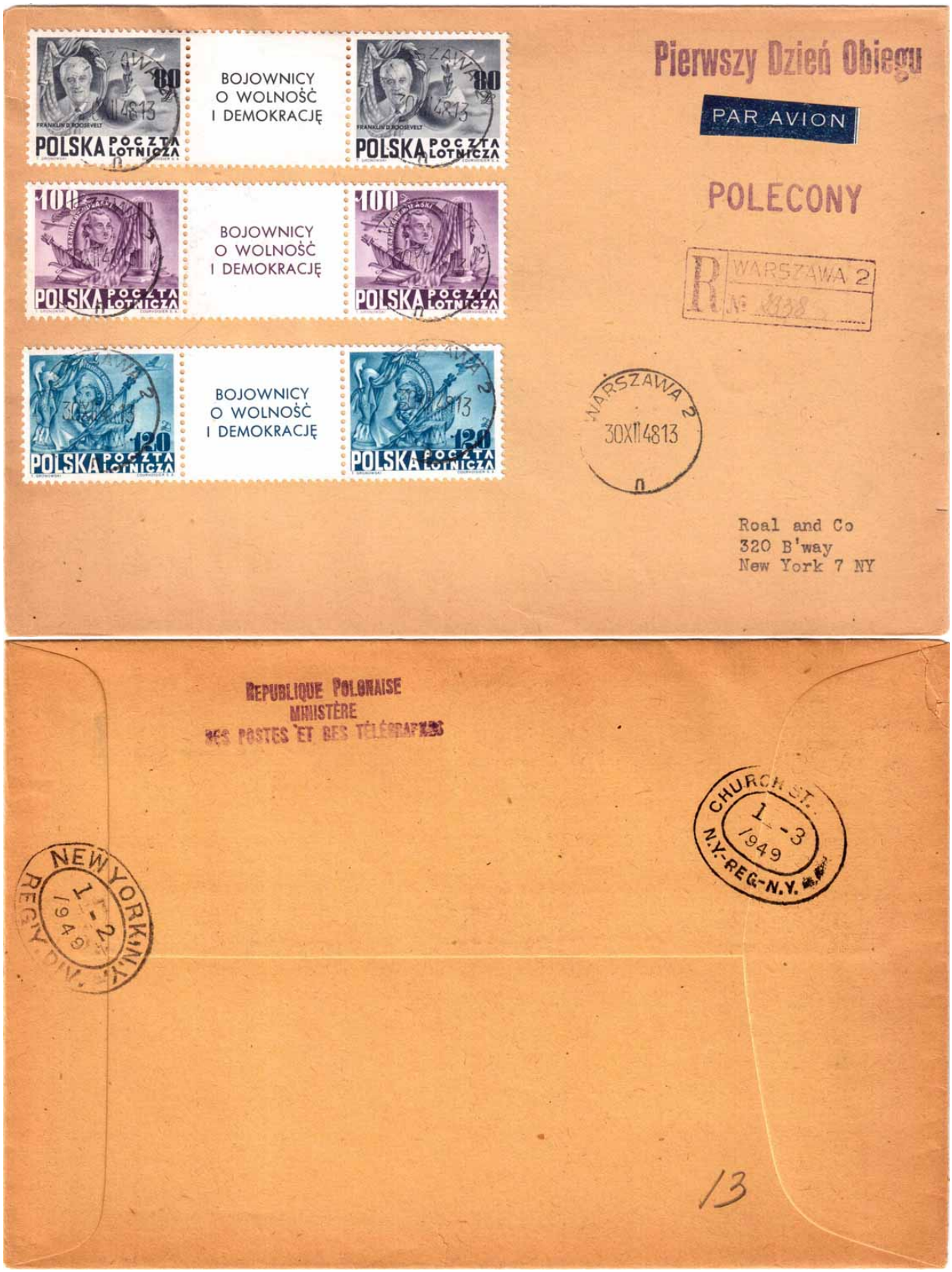

il. 3. Awers i rewers FDC z serią „Bojowników”

Z biegiem lat wiele listów uległo zniszczeniu lub uszkodzeniu. Na rynku pojawiają się listy w różnym stanie zachowania, a także niekompletne listy lub FDC ze znaczkami i blokami na wycinkach ze śladami, że były one wysłane do Nowego Jorku.

Min. P. i T. wysłało listy FDC w dniu wprowadzenia znaczków do obiegu, tj. dnia 30 XII 1948 r. Są to typowo filatelistyczne listy, preparowane w celach komercyjnych,

a właściwie spekulacyjnych. Opłata za te listy nie odpowiada ówczesnej taryfie pocztowej, jest za wysoka, lecz listy te przeszły prawdziwy obieg pocztowy, co potwierdzają dwa stemple odbiorcze widoczne na załączonych rewersach. Wszystkie przesyłki FDC dotarły do Nowego Jorku dnia 2 I 1949, a do odbiorcy 3 I 1949. Przesyłek FDC z bl. 11 do Nowego Jorku, o numerach wyższych od 00500, do dzisiaj nie widziałem. Ile w sumie Min. P. i T. wysłało do Nowego Jorku listów FDC ze znaczkami i blokami można tylko domniemywać. Fachowcy szacują ich ilość na kilka tysięcy.

Łatwo sobie wyobrazić jakim ogromnym nakładem pracy spreparowano te tysiące filatelistycznych przesyłek. Ilu pracowników Min. P. i T. oraz pracowników Poczty brało udział w tej akcji pozostanie na zawsze tajemnicą. Jedno jest pewne, że ten niecodzienny interes musiał być dla obu partnerów bardzo opłacalny.

Dodatkowa informacja związana z poruszonym tematem:

Owemu amerykańskiemu sponsorowi wysłano również 500 sztuk arkusików zn. 442 (fi 489), il. 4. W efekcie tego działania zebranie kompletu trzech arkusików było bardzo trudne, gdyż brakowało na polskim rynku właśnie tego arkusika.

il. 4. Arkusik zn. 442 (fi 489) z podobizną prezydenta Roosvelta

Nadzieje na dobry interes i sprzedanie arkusika „Roosvelta" na rynku amerykańskim nie sprawdziły się. Obecna obserwacja rynku europejskiego potwierdza, że arkusiki te wracają stopniowo do Europy i są oferowane w dużych ilościach w internecie i różnych domach aukcyjnych.

Mam pełną świadomość, że ten artykuł nie wyczerpuje całkowicie poruszonego tutaj tematu. Może są filateliści, którzy mają jeszcze inne informacje lub materiały związane z tym tematem? Zachęcam posiadaczy ewentualnych informacji do ich opublikowania, co powiększyłoby skromną jeszcze wiedzę na temat tych interesujących znaczków i bloków.